

Høvåg menighetsblad

Nyheter fra Høvåg kirke og Høvåg bedehus • 78. årgang • Nr. 2/2018 • September 2018

Sommer- gjestene strømmet til

Se side 4-5

Joggenederlag

Eg likar best å jogga om kvelden, når sola kastar lange skuggar og teiknar ein olympisk meister på veg langsetter Kjerkekilen. Då er eg uslåeleg. Når eg kjem til Kassenkanalen, hender det at eg løftar hendene over hovudet og spurtar den siste distansen før brua. Eg vinn, kvar gong.

Men det som går opp, må ned att, som det heiter på amerikansk.

Eg var på veg inn på grusvegen mot Røynevarden ein kveld då eg brått forstod at eg ikkje var åleine. Ein mann litt framom jogga på ein spesiell måte, han hoppa sidelengs, først den eine vegen, så den andre, medan han veiva med armane i store rørsler, opp og ned. Det såg i grunnen nokså dumt ut. Eg ville forbi, så fort som mogleg. Det skulle bli lett match. Eg sette inn eit ekstra gir.

Men trur du ikkje at han hengde seg på!

Og ikkje berre det – han byrja å samtala. Lurte på om eg jogga ofte, om eg var herifrå, om kvar eg skulle. Det var ein utanbygds kar. Eg svara med einstavingsord, pusta litt ekstra for å markera at dette ikkje var tida for ein samtale.

Ved foten av Røynevardsstien gav eg på. No skulle eg bli kvitt han.

Ikkje tale om. Mannen var som ein klegg.

Eg kjende mjølkesyra

byrja å pressa seg på. Dette kunne bli frykteleg flautt. Kunne ikkje sakka farten no. Stoppa det opp, ville eg framstå som ein tosk.

Stien vart brattare. Fysikken min var på tolegrensa. Hjartet hamra i turbotempo. Det einaste eg sprang på no, var viljen.

Men mannen var like hakk i hæl som før. Og endå verre: Han heldt fram med å snakka – no med trenarstemme: «Dette er bra! Kom igjen!»

Endeleg kunne eg skimta masta på Røynevarden. Hovudet mitt var tomt, det einaste eg visste var at ein fot måtte framfor den andre til eg var på toppen, elles kom eg for alltid til å vera ein lort.

Eg kom til toppen. Leggane og låra var som stokkar. Eg runda stolpen på toppen og byrja å jogga ned att, automatisk. Orka ikkje snu meg etter mannen. «Skal du ikkje ta ein pause?» høyrde eg han ropte frå toppen. «Nei!» høyrde eg meg sjølv gaula. Han kom ikkje etter. Eg var fri.

Eg joggar framleis om kvelden. Men ser eg nokon, så snur eg.

Terje Skjerdal
redaktør og
prestemann

Fra september til allehelgens

Røde lønneblader og gule ospeblader. Frisk luft etter et regnskyll. Eplemos og grønnsaker fra torvet. Håpløp og tiltakslyst etter en lang sommerferie. Jeg liker **september!** Søndag 16. skal vi feire bugnende høsttakkefest i kirka.

Men vi vet hva som kommer: **Senhøsten**. Sur vind, vått regn, noen usle brune blader på trærne, og så dette mørket som spiser seg inn på dagene og gjør dem kortere og kortere.

Da da kommer **allehelgensdag**. Allehelgensdag handler om **død** og **sorg**. Og om **håp** og **kjærlighet** og **gode forbilder**. I vår allehelgensfeiring på første søndag i november har to gamle merkedager smeltet sammen: allehelgensdag, opprinnelig 1. november, og alle sjelers dag, opprinnelig 2. november. I Høvåg gir vi rom til begge merkedagenes hovedinnhold ved å ha to gudstjenester i kirka:

Formiddagsgudstjenesten er en lys og forventningsfull **himselfest** hvor vi takker for alle dem som har tråkket opp gode stier for oss slik at også vi kan finne frem, alle dem som med sin tro og sine liv har pekt på Jesus og blitt gode forbilder og veivisere for oss.

Allehelgenskvelden er **sorgens kveld**. Langsamt leser vi navnene på dem vi har mistet det siste året, og tenner lys for hver enkelt. Vi hører bibelord og dikt, og hviler i musikken. I år har denne minnegudstjenesten mer form av å være konsert. De som har mistet noen siste år, får en spesiell invitasjon, men alle er velkommen. Når siste tone toner ut, tenner mange lys på gravene.

Innimellom, på ettermiddagen, tar vi med både alvor og det lyse himmelhåpet til **Høvågheimen**, og feirer gudstjeneste der.

Hvordan møter man noen som har mistet noen? Tiden rundt allehelgensdag er en gylden anledning til å snakke om det. Derfor inviterer Diakoniutvalget til **temakveld om sorg og håp** 28. oktober. Denne kvelden vil mennesker fra Høvåg fortelle hver sin sterke historie om å miste. Og selveste **Tove Houch** kommer! I årevis har vi brukt hennes enkle, sterke dikt på minnegudstjenesten på allehelgensdag.

Vi drømmer om at Høvåg – lokalsamfunn og menighet – skal bli enda bedre til å **ta vare på dem som har ny eller gammel sorg i livet sitt**. Denne kvelden skal gi oss innsikt og inspirasjon til dette.

God høst!

Kathrine Tallaksen Skjerdal
Sokneprest i
Høvåg

- Nyhetsblad for Høvåg kirke og Høvåg bedehus, Lillesand kommune. Tre utgaver i året.
- Oppslag: 1000. Blir sendt til alle husstander i soknet. For å få bladet tilsendt utenbygds, ta kontakt med Karin Alfsen (kalfsen@online.no).
- Redaksjon: Redaktør Terje Skjerdal (terje.skjerdal@nla.no, tlf. 911 94 995), Karin Alfsen, Harald Avtjern, Johan Berglihn, Håkon Lilleholt, Signe Lilleholt og Fredrik Nagell-Dahl.
- Bladet baseres på frivillige gaver. Postgiro: 0530.46.54505

Rolf Venheim viser rundt i tårnrommet, som skal forvandles til et nyttig og fint forsamlingslokale.

FOTO: HÅKON LILLEHOLT

Nå skal det snart bygges

Etter en særdeles vellykket inn-samling i sommer er det avklart at ombyggingen av tårnrommet i Høvåg kirke blir en realitet.

Det er en svært fornøyd representant for menighetsrådet som tar oss med opp i rommet over «Store våpenhus». Dette rommet på over 40 kvm står i dag nærmest ubenyttet. Det skal nå innredes, og det kan bli et flott og interessant tilskudd til kirken, og bli til glede for mange og for varierte formål, blant annet for søndagsskole, konfirmanter og andre.

Tillatelse fra Riksantikvaren er i orden, og startkapitalen er sikret. «Sommergjestenes kirkesøndag» gav nærmere 20.000 kroner i offer. Etter gudstjenesten kom det virkelige gjen-nombruddet: en melding om at en per-son vil gi 500.000 til formålet!

– Med 150.000 kroner fra Fellesrådet i tillegg har vi nå den økonomiske sikkerheten som menighetsrådet har sagt vi må ha før vi setter i gang, opplyser Rolf Venheim, som har stått i bresjen for planene om ombygging.

– Hvor mye vil dette koste?

– Det vet vi ikke før vi har fått inn anbud på arbeidet. Vi har fått en antydning om at det bygningsmessige kan koste i størrelsesorden 6-700.000 kroner. Så kommer inventar og prisstigning i tillegg. Men dette er svært usikkert. Vi har engasjert ingeniør Walter Jacobsen fra Arendal til å gjøre et grundig forarbeid. Han driver et enkeltper-sonforetak med 30 års erfaring på blant annet bygge- og anbudsbeskrivelser, og han arbeider med tilsvarende prosjekt, blant annet i Grimstad.

Trappa for bratt

Rolf Venheim opplyser at konsulenten skal foreslå alternative trappeløsninger som kan tilfredsstille kravene til sikkerhet ved brann. Trappa som blir brukt i dag er svært bratt, smal og vanskelig å gå i. Den vil være farlig i en nødsituasjon. Mulighetene innendørs er begrenset av de bærende konstruksjonene, og Riksantikvaren har derfor akseptert ei utendørs branntrapp på veggen mot kirkeparksiden. Men den løsningen vil menighetsrådet helst unngå.

– Ei trapp på denne veggen vil bli

skjemmende, mener Venheim.

– Jeg håper vi kan få til en løsning inne i våpenhuset. En idé er å lage ei nødtrapp eller en stige ved utgangen av det store våpenhuset. Jacobsen skal også undersøke om det kan klare seg med bare ei trapp, hvis den gjøres vesentlig breiere og mindre bratt enn den vi har. I så fall må lettveggen på den siden som vender mot toalettene flyttes, forteller han videre.

Skal se takbjelkene

– Hva tenker dere om innredningen i tårnrommet?

– Riksantikvaren har krevd at de bærende konstruksjonene må være synlige. Det mener vi kan bli veldig fint. Vi ønsker at vi også skal kunne se konstruksjonene videre oppover i tårnet. Derfor har vi bedt Jacobsen beregne to store «vinduer» i isolerglass i taket, mellom bjelkene.

Menighetsrådet vil ganske snart oppnevne byggekomité. Walter Jacobsen har sagt han vil arbeide raskt, og så snart forarbeidet er gjort, vil anbuds-dokumentene bli sendt ut.

Håkon Lilleholt

ALLE FOTO: TERJE SKJERDAL

Rolf Løvland (piano) og Jan Bjøranger (fiolin) spilte både salmer og populærmelodier som "Nocturne".

Stjernespekket gudstjeneste en

Sommergjestenes gudstjeneste er alltid et høydepunkt, men årets arrangement kommer til å gå inn i menighetens historiebøker.

I forkant av gudstjenesten 15. juli var det annonsert at en av landets mest avholdte filosofer, Henrik Syse, også kjent som søndagsskolelærer i en menighet i Oslo, skulle ha dagens preken. Det i seg selv kunne lokke mange til kirke denne nydelige sommerdagen.

Men noen dager før gudstjenesten ryktes det at også de musikalske kreftene skulle komme til å bli noe utenom det vanlige. Ingen ringere enn Rolf Løvland og utvalgte solister skulle fylle kirka med musikk.

Allerede en halvtime før gudstjenesten

fyltes parkeringsplassene utenfor kirka og bedehuset med kjøretøyer, og i Kjerkekilen gled båtene innover i lang rekke.

Benkene i kirka fyltes inntil ytterkantene på galleriet. De sist ankomne måtte først nøye seg med ståplasser, men på grunn av det store hjerterommet som også hadde ankommet Høvåg kirke denne dagen, kunne de etter hvert klemmes inn mellom sommerbrune kirkegjengere.

Festreise

Så begynte gudstjenesten, en festreise fra preludium til postludium. Fra Rolf Løvlands tangenter trillet den ene kjente melodien etter den andre. Allerede i velkomsthilsenen fant prest Frode Fjeldbraaten det høvelig å informere

oss om at vi var på gudstjeneste. Det var en nyttig påminnelse – skjønt, musikerne trakterte instrumentene på en slik måte at selv om flere av melodiene kom fra nyere grand prix-historie, var det ingenting som tydet på at vi var på en sangkonkurranse, men snarere på en direkteoverføring av Salmer til alle tider.

Rolf Løvland var ikke alene. Han hadde med seg to glitrende solister: Jan Bjøranger på fiolin og Therese Drangsholt Gabrielsen på fløyte. Framheves må også Lillesands nye kantor, Solveig Vindholmen, som har spilt med Rolf Løvland tidligere og fikk orgelet i vakker samklang med de andre instrumentene.

Henrik Syse skuffet heller ikke. I en munter preken ispedd vitser fra søndagsskolebladet talte han over historien om enken som ofret alt hun hadde i tem-

En engasjert Henrik Syse framkalte både munterhet og alvor hos forsamlingen.

Kirkekafeansvarlige: Tone Sandoand Dahlen, Astrid Isefjær, Gladys Johannessen, Asborg Ege, Ellen Olsen, Nann Hæstad og Martha Arntzen.

dte med en halv million i kollekt

pelkista (Markus 12). «Det er ikke gavene Jesus taler om, men hjertelaget,» forkynte Syse.

Rekordstor ofring

Om det var Syses preken som gjorde utslaget, er ikke godt å si, men da klokker Kirsti Espegren informerte om at dagens kollekt skulle gå til ombyggingen av tårnrommet, førte det til en rekordstor ofring.

– Menigheten er i gang med å samle inn penger til ombyggingen, og det står igjen cirka en halv million kroner til vi når målet, sa Espegren forsiktig, før kollektposene gikk rundt.

Opptellingen etterpå viste et beløp på nesten 20.000 kroner, som er langt over en vanlig kollekt, selv på gode

dager.

Men det skulle ikke stoppe der.

Etter gudstjenesten tok en av de frammøtte kontakt med presten og sa at han ønsket å gi et beløp til oppussingen av tårnrommet, nærmere bestemt 500.000 kroner.

Om det ikke allerede var åpenbart, var det nå for alvor klart at denne søndagen skulle gå inn i Høvåg kirkes historie som en av de mest spesielle.

Ute strålte sola og kirkekaffen var servert. Kan det tenkes en mer perfekt kirkesøndag, midt i Blindleia, midt i juli?

Nei, mente de frammøtte, og stoppet igjen i Kirkeparken – lenge, lenge.

Terje Skjerdal

Innsamlingen til tårnrommet

- Høvåg menighetsråd har mottatt en stor pengegave fra den engelske veldedighetsstiftelsen AKO Foundation. I styret for stiftelsen sitter blant annet investor Nikolai Tangen. Han oppfordrer andre bedrifter til også å gi en gave til bygging av rom i tårnfoten.
- Menighetsrådet er svært takknemlig for gaven.
- Lillesand kirkelige fellesråd har bevilget kr 150.000. Utover dette har menighetsrådet mottatt eller fått tilsagn om ca kr 30.000.
- Menighetsrådet har fått et prisestimat som gjør at prosessen nå kan gå videre.
- Les mer side 3.

Anne Berit Repstad

SERIE: Tidligere Høvåg-prester

Tidligere i denne serien: • Hans Jacob Grøgaard (1811–22) • Torstein Alarich Christensen (1864–82) • Svend Holst Jensen (1882–91) • Peder Olaf Amlie (1906–28) • Ludvig Larsen (1933–46) • Nils Andreas Flatøe (1947–57) • Yngvar Støren Castberg (1957–75) • Sigurd Andreas Svendsen (1976–88) • Steinar Nordlie (1988–91) • Einar Ekerhoed (1992–2004)

Johannes Messel (1897–1959)

Johannes Messel, opprinnelig Mesel, ble født i Halse ved Mandal i 1897 av foreldrene Kristen og Gunhild. Han vokste opp i enkle kår. Faren var sagbruksarbeider. Familien flyttet siden til byen (Mandal), og endret da navnet til Messel.

Han studerte teologi ved Menighetsfakultetet i Oslo, og hadde bl.a. den kjente teologen Ole Hallesby som lærer. Etter teologisk embetseksamen i 1926 ble han utnevnt til stiftskapellan i Agder bispedømme. Like før jul i 1928 kom han til Høvåg som bygdas nye sokneprest. Han og fru Birgit Engel Johanne (f. Jenssen 1902 i Lyngdal) var helt nygifte.

Messel omtales som «en virksom og dyktig prest» som under visitasen i 1929 holdt en utmerket tale (minneord i Høvåg menighetsblad 3/59). Sønnen Kåre bekrefter at han var en omtykt prest og en god forkynner, med noe høykirkelig profil og noe konservativt bibelsyn. I kallsboken skriver Messel selv at kirkesøkningen er god. «Heller ikke så få nye kommer til kirke. Til sokneprestens bibellesninger og møter rundt om i skolekretsene er søkningen meget god.» (1930–1931) Likevel ønsker han seg mer av åndelig liv, og ber om vekkelse. Og vekkelsene kom, både i 1932 og 1933, ifølge kallsboken, begge ganger gjennom tilreisende emissærer. Soknepresten var med på flere av møtene.

I Messels tid i Høvåg ble det første menighetsstevnet holdt: 26. juni 1932

Sokneprest i Høvåg 1928–33

på Isefjær. Det var vellykket, styrket samholdet, og ble starten på en mangeårig tradisjon. Høsten 1932 ble dessuten den store restaureringen av kirka vedtatt av menighetsmøtet. Altertavla var på den tiden overmalt, prekestolen var plassert over altertavla, og kirken hadde benkegavler fra århundreskiftet med rosetter. Nå ble altertavla tilbakeført og prekestolen flyttet til nåværende plass, og de «moderne» benkene erstattet av kopier av 1700-tallsbenkene.

I 1931 rammet tragedien – to ganger: I januar døde presteparets ukegamle sønn Kristen Vilhelm av et maveonde, og i april døde datteren Gunvor av influensa og lungebetennelse, bare 15 måneder gammel. Den store sorgen de

opplevde i Høvåg var en hovedårsak til at de ikke ble lenger, for de trivdes godt i Høvåg, forteller Kåre.

Fra 1933–1946 var Messel sokneprest i Sand og Sauda i Ryfylke. Under kirkestriden med NS i 1942 ble han avsatt, og fikk ingen lønn av de nazistiske myndighetene resten av krigen. Men fru Birgit sa at de aldri hadde det så godt som da. Menigheten tok seg av presten og hans voksende familie med penger og matgaver. Etter de to de mistet i Høvåg, fikk familien fem barn: Karsten Willy (f. 1932), Jostein (f. 1935), Gunnar (f. 1937), Kåre (f. 1939) og Vidar (f. 1946 eller 1947).

Kåre husker at faren hver morgen holdt de klassiske språkene ved like ved å lese bibeltekstene på original-språkene gresk og hebraisk. Han var også en ivrig bidragsyter til forskjellige teologiske tidsskrift. I 1936/37 hadde han permisjon for å foreta en studiereise i USA for å studere de norsk-ættede kirkene. Senere studerte han kirkeliv i Italia.

Fra 1946 var han sokneprest i Flekkefjord. 1. påskedag 1959 fikk han hjerteinfarkt i Flekkefjord kirke. Kåre og Birgit var i kirken, og undret seg over at han ikke kom ut fra sakristiet etter prekenen. Han ble sendt til sykehuset i Kristiansand, men på den tiden hadde de ikke utstyr til å behandle infarktpasienter. I Høvåg menighetsblad 3/59 ble det trykket et vakkert minneord om ham.

Kathrine T. Skjerdal

Endelig kom regnet

Etter den beste/verste tørkesommeren i manns minne, eller vel så det, begynte det endelig å regne i midten av august. Vi har blitt minnet flere ganger i det siste på tørkesommeren 1947. Her er hva menighetsbladet skrev den gangen:

(Høvåg menighetsblad sept. 1947)

Og så kom regnet —.

Tørt var landet, tørre sto åkrene, tørre trærne, brønnene, bekkene. Det bare stonnet i solskinnet og døde i lengsel etter vann, det ene etter det andre.

Så kom regnet. Flommet rikelig over onde og gode og mettett alt som enda levde til å ta imot.

Gud skje lov for regnet!

Noen sier der er åndelig tørketid i Høvåg nå. Be om at den ikke må vare for lenge! Så det levende ikke må ta skade og ikke kunne ta til seg av Guds nåde-regn når det kommer en dag.

For vi håper og tror og ber om at Herren igjen og på denne måten også vil gjeste sitt folk!

Dekksluka som forsvant

Kan vi be vår Far i himmelen om absolutt alt? Det virker sånn.

Historien begynner med seilbåten, en Colin Archer-skøyte på 35 fot, som min bror Tormod og Jeg skulle seile hjem fra Kristiansand til Høvåg i vinteropplag innerst i Kvåsefjorden. En fin kveldstur på noen timer, en fin oktoberkveld for to år siden.

Det var maks vær, får en si, med vestlig frisk bris. Vi heiste seil ved munningen av Otra. Det bar strake veien forbi Dvergsøya (visste du forresten at hollenderne kalte øya Tversøya, siden den på gamle sjøkart lå kinkig til ved innseilingen til Kristiansand).

Da vi passerer Torsøya merker jeg at klyveskjøtet napper i dekksluka forut. Vi har renoverert dekket i Kristiansand, men ikke satt på plass beslag som skulle skalke luka (laget av mahogni).

Så ut i Kvåsefjorden, i gode bølger, roper Tormod et varsko, for nå har skjøtet på klyveren lempa hele greia på sjøen. Den driver på siden av oss dypt i vannet. Jeg griper båtshaken og kommer meg fram på dekk. Motoren starter, og vi gjør et forsøk på å nærme oss luka i vannet. Men med seil oppe overstyrer vi motoren så båten ikke er mulig å få nær luka som vi hold-er øye med i sjøen. Så får vi ned alt av seil, og da skal vi vel lykkes med bergingen. Men vi har forflyttet oss så

mye at luka er vekk. Det er i tillegg blitt en del mørkere. Vi kjører rundt og speider etter den, men ingenting er å se. Sørgelig! (De på land må vel ha lurt på hvilken tullinger som styrer rundt i sjøen på denne måten.) Vi gir opp. Min bror Tormod sier at jeg sikkert finner den i ei vik i morra.

Dagen derpå tenker jeg at Far i himmelen vet godt hvor luka er (enfoldig som jeg er, så ber jeg en bønn om å finne den). Jeg tar turen i vikene dagen etterpå, men forgjeves.

Tiden går, og jeg glemmer hele greia; luka ligger vel i Hirtshals eller Hanstholm.

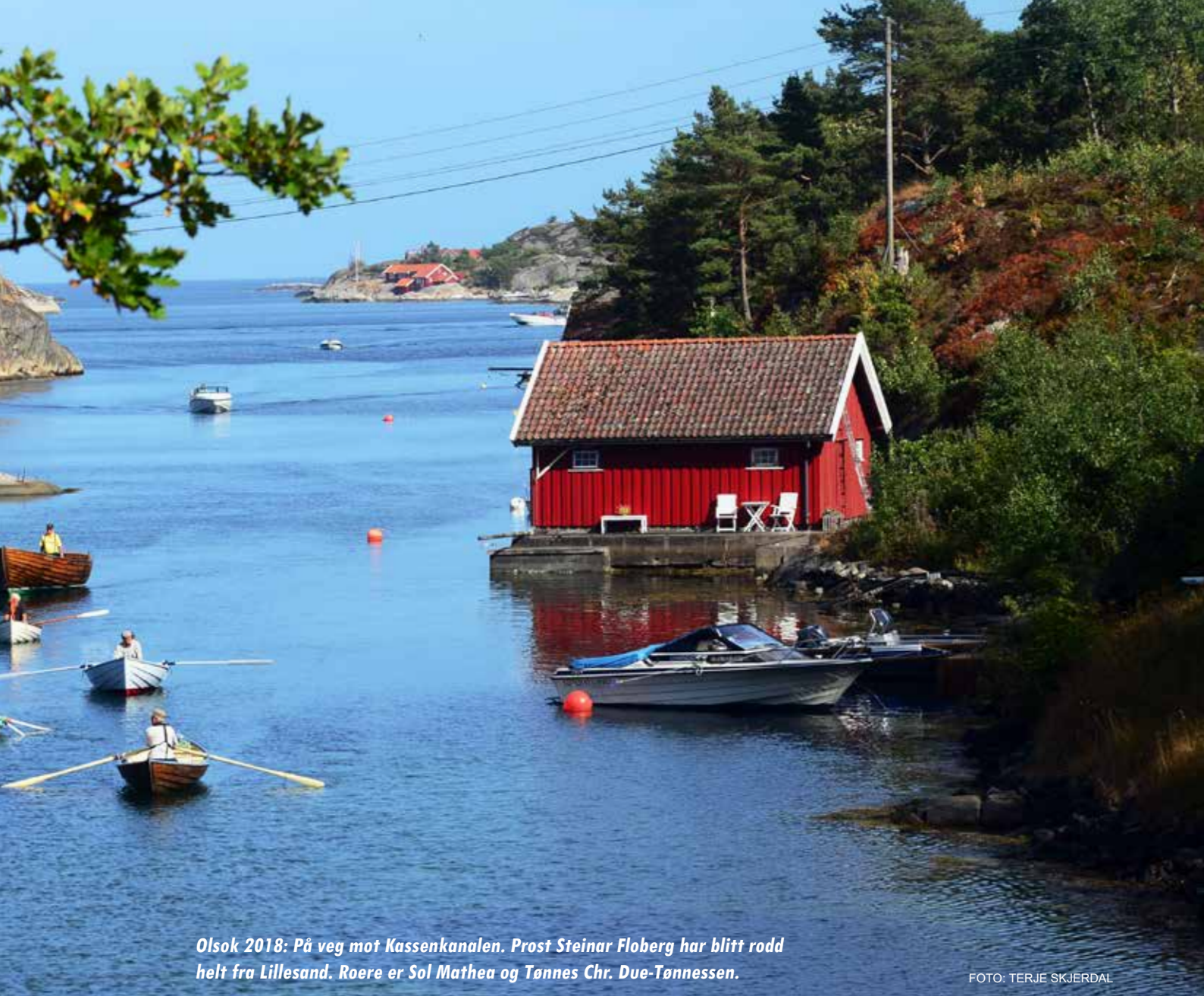
Så i sommer padler jeg innom min gode venn Øystein Nilssen i Ulvøysund. Vi sitter ved bryggekan-ten

og prater om Ragnhild ko-teller historien om Øystein og det den?»

Oppetter f-«Er det m-forbauselse.

«Jo da, de-jeg plukket ikke var rek-

Kan det h-førte den 3-trange sund-
Her er det e-plass, så tak-be til og spø-Jeg ville b-

Olsok 2018: På veg mot Kassenkanalen. Prost Steinar Floberg har blitt rodd helt fra Lillesand. Roere er Sol Mathea og Tønnes Chr. Due-Tønnessen.

FOTO: TERJE SKJERDAL

om løst og fast, og kona
ommer også ned. Jeg for-
ten om dekksluka til dem,
sier de magiske ord: «Er

gjellet ved sjøbua står luka.
mulig?» utbryter jeg i stor

en drev inn til bua her og
den opp. Jeg så jo at det
ved,» sier Øystein.

na vært Guds finger som
4 nautiske mil og inn det
et til sjøbua hos Øystein?
n del faktorer som skal på
k til Skaperen som vi kan
ørre om alt.

are gi Gud den æren!

Johan Berglihn

Johan Berglihn og Øystein Nilssen med dekksluka som plutselig dukket opp igjen etter to år.

«Gjør alle folkeslag til m

Like før Jesus vendte tilbake til Faderen – etter at han hadde dødd for menneskehetens synder, og vendt tilbake til livet – ga han disiplene et oppdrag.

Oppdraget kjenner vi som misjonsbefalingen. Den lyder slik: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.» (Matt 28,17b–20)

Alle etniske grupper

Oppdraget er, som vi ser, å gjøre alle folkeslag til disipler. Det greske uttrykket som ligger bak vårt norske «alle folkeslag», betyr «alle etniske grupper». Det betyr at det for eksempel ikke holder å bringe evangeliet til India. India er langt mer enn ett folkeslag. En undersøkelse i 1991 viste at det er 4635 etniske grupper i dette landet alene. Alle disse må få tilbudet om frelsen i Jesus. Tilsvarende må det ha vært Jesu mening at alle etniske grupper i alle land i verden skal få tilbudet.

Matteus forteller om en epi-

sode hvor Jesus var alene med disiplene på Oljeberget. Da stilte disiplene dette spørsmålet til Mesteren: «Hva er tegnet på ditt komme og verdens ende?» (Matt 24,3). Dette ble utgangspunktet for en lengre tale hvor Jesus gjorde rede for mye av det som har med endetiden å gjøre. Blant annet svarte han helt presist på disiplenes spørsmål.

Svaret han ga var dette: «Og dette evangeliet om riket skal forkynnes i hele verden til vitnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme» (Matt 24,14). Også i denne sammenhengen benyttet han det greske uttrykket som på norsk betyr «alle etniske grupper». Det han sa var dermed at når alle etniske grupper har hørt evangeliet, kommer enden.

Fullføre misjonsoppdraget

Det merkelige er at det skulle gå nesten 2000 år av kirkens historie før man for alvor begynte å fokusere på dette med etniske grupper. Det var først på 1970-tallet at temaet ble satt

konkret på dagsordenen. Etter dette har man laget lister og kartlagt etniske grupperinger over hele verden. Disse oversiktene, som tar hensyn til etno-kulturelle og sosiologiske realiteter – elementer som hindrer folk i å få tak i evangeliet – har blitt bedre og bedre med årene.

Alle disse dataene gjør at vi nå har et klarere bilde enn vi noen gang har hatt på hva som står igjen av misjonsoppdraget. Vi har enorme mengder med data fra alle avkroker av verden, og har rett og slett en solid oversikt over hva som skal til for å «fullføre oppdraget». I dag ser vi at det er en realistisk mulighet at oppdraget kan bli fullført om ikke så altfor lenge – en visjon de færreste vågde å drømme om for bare et par-tre tiår siden. For første gang i menneskehetens historie kan alle etniske grupper nås med evangeliet!

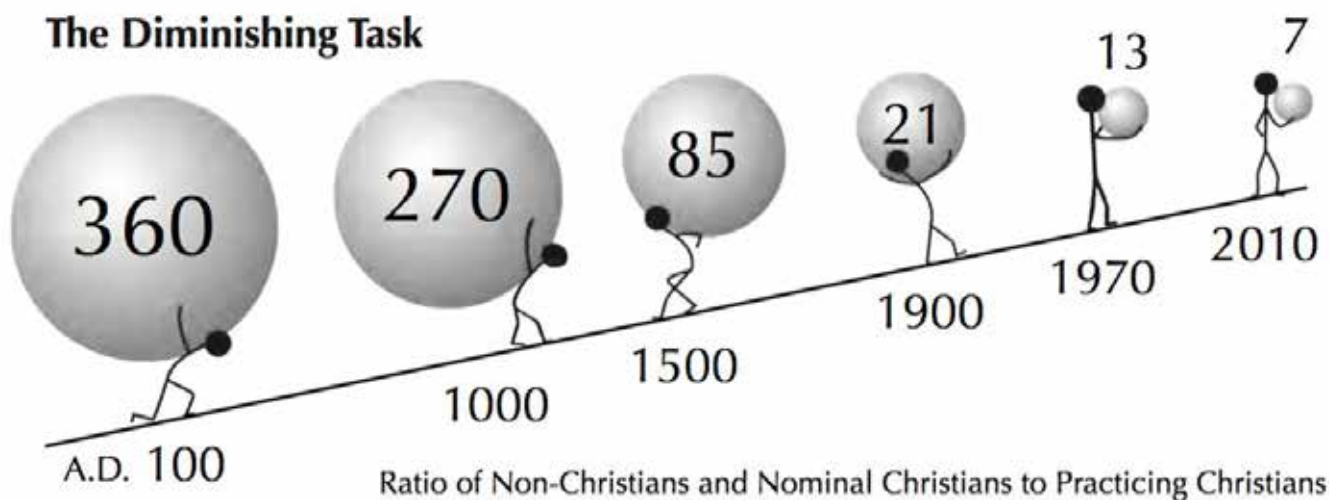
Engasjerte kristne

En helt sentral forsker på dette

området var Ralph Winter, som fram til sin død i 2009 var leder for US Center for World Mission. Han satte opp en oversikt hvor han beregnet hvor mange engasjerte kristne det har vært ned gjennom århundrene sammenlignet med navnekristne og ikke-kristne.

Han kom fram til at antall ikke-kristne og navnekristne i forhold til engasjerte kristne har minnet gjennom hele kirkens historie. År hundre var forholdet 360 for hver engasjerte kristen. På 1500-tallet var forholdet 85 for hver engasjerte kristen. I 2010 var det bare 7 navnekristne/ikke-kristne for hver engasjerte kristen. I dag er tallet sunket til 5. Det betyr at hvis alle engasjerte kristne i verden vinner 5 mennesker hver, vil alle mennesker på jorda være vunnet for himmelen.

I dette lyset er det tra-

Figuren illustrerer andelen av verdens befolkning som regnes som bekjennende kristne gjennom århundrene. I år 2010 var hver sjuende verdensinnbygger bekjennende kristen.

ine disipler»

Av Harald
Avtjern

gisk at under 2 prosent av alle ressurser verdens kristne bruker på virksomhet i inn- og utland, brukes på å nå de etniske gruppene som enda ikke har hørt evangeliet forkynt på sitt språk.

Mange skal komme til tro

Så kan man spørre – vil det bli mange som kommer til å ta imot evangeliet om Jesus? Ja, om vi leser i Johannes åpenbaring ser det slik ut. Der finner vi bl.a. dette:

«Deretter så jeg en skare så stor at ingen kunne telle den, av alle nasjoner og stammer, folk og tungemål. De sto foran tronen og Lammet, kledd i hvite kapper, med palme-greiner i hendene. 10 Og de ropte med høy røst: Seieren kommer fra vår Gud, han som sitter på tronen, og fra Lammet» (Åp 7,9–11).

En skare så stor at ingen kunne telle dem – det må være mange! Vi vet at det høyeste tallet de greske matematikerne hadde navn på i det første århundre da dette ble skrevet, var en milliard. Det må bety at mange milliarder forventes å bli frelst.

Mange milliarder kristne var en utopi på den tid Johannes skrev dette. Da fantes det nemlig ikke mer enn 0,2 milliarder mennesker på jorda. Menneskeheten nådde ikke den første milliard før rundt år 1800. Men så har det økt fort. I løpet av vel 200 år har antall mennesker i verden vokst fra 1 til 7,5 milliarder. Det betyr at det først er i vår tid at Johannes visjon kan bli virkelighet.

Samtidig er det først i vår tid at kirken for alvor har satt fokus på å vinne mennesker i alle etniske grupper. Og som om ikke det var nok, så er det

først i vår tid at vi har teknologi til å nå milliarder av mennesker på jorda med evangeliet. Nå har vi elektrisitet, reisemuligheter og kommunikasjonsteknologi som ikke fantes i tidligere tider.

Momentum for å vinne mennesker for himmelen

Det siste som er verd å nevne i denne sammenhengen, er at vi i vår tid opplever et enormt momentum for dette med å vinne mennesker for himmelen. Aldri tidligere i kirkens historie har så mange mennesker tatt imot Jesus som nå. Et par eksempler:

I Kina var det ikke mange kristne i 1949, da Mao satte seg som mål å fjerne de kristne fra landet. Han sa at de skulle plasseres på Kinas statsmuseum i Beijing. Det har gått helt annerledes enn Mao tenkte. Forskerne forteller oss at Kina vil være den nasjon i verden med flest kristne i 2050.

Et annet eksempel er Afrika, hvor det var 8,7 millioner kristne ved overgangen til 1900-tallet. I dag har kontinentet passert 500 millioner kristne, og forventes å nå 1 milliard mennesker som tror på Jesus i 2050.

Alt dette viser at vi lever i en helt spesiell tid i menneskehetens og kirkens historie. Vi har muligheter til å spre evangeliet til alle etniske grupper på jorda i vår levetid, samtidig som antall mennesker som lever på planeten og teknologien vi disponerer, gjør det mulig å vinne milliarder. Ingen tidligere generasjon siden Guds menighet ble etablert for 2000 år siden har kunnet drømme om dette.

Fullføringen av misjonsoppdraget som Jesus ga før han dro herfra, er en realistisk mulighet i overskuelig framtid!

FRA DE INDRE BYGDER

Tanker på veien

Det er sommertid, og jeg rusler med hendene på ryggen oppover grusveien mot Kornbrekke.

Stadig møter jeg biler. Jeg hilser, men ofte får jeg ikke svar. Flere ganger møter jeg syklist i trange kondomdresser som har det svært travelt. Jeg stopper opp og hilser, men sjelden har de tid til å hilse tilbake. Og sannelig møter jeg en gjeng løpende for livet. De må være jaget av et eller annet uhyre. Jeg sier hei, men de orker ikke å svare. De fortsetter pesende videre for å berge livet.

«Carpe diem» har fått en renessanse. Vi skal oppleve, trene, jobbe, rekke mest mulig, skynde oss og oppleve mest mulig. Få med oss ting i livet. Langsomhet er et utdøende begrep. Det å gå med hendene på ryggen er snart et forsvunnet symbol på å være til stede i seg selv. Langsamt vandre rundt og tenke over livets mening.

Stadig oftere, og uten sjenanse, velger jeg å hoppe over, å gi blaffen, å ignorere, å droppe, å ikke bli ferdig, å unngå og si rett ut «jeg vil ikke». Jeg legger meg heller på sofaen uten skam. Jeg gir blaffen i opplevelseshysteriet og effektiviteten. Jeg vil hylle vanligheten og søke de små opplevelsene.

Dostojevskij sa det slik: Man må elske livet mer enn dets mening. Det er godt sagt og verd å dvele ved. Livet går så fort, og når mennesker blir satt på sidelinjen i livet, hva er det da de lengter etter? Jo, hverdagene og de små opplevelsene. Sjelden lengter de etter å gå på sirkus eller å være med

Hurtigruta. Enda sjeldnere ønsker de en siste mil på sykkel.

Dostojevskijs ord må forståes ikke bare med hodet, men med hele kroppen. Det å leve er viktigere enn alt man foretar seg. La uvesentligheter være uvesentlig. Jeg lever nå, derfor går jeg her på veien med hendene på ryggen og ser på alle som skynder seg av sted.

Men, for det er det jo alltid et men, hvis alle var som jeg? Hvordan ville det da bli? Horder med mennesker, unge som gamle, vandrende stille rundt, reflekterende over livet. Elske livet mer enn det man gjør i sine tilmålte stunder. Jeg ser at det ville bli temmelig komisk, og lite ville bli gjort i samfunnet.

Men alt har jo sin tid. Vi kan lese hos de gamle romerne om ordet otium. Det kan vel for noen og enhver være godt å ta en hvil og ta en pause fra alle de store planene, og i stedet søke nyanser og fordypinger. Så ender denne refleksjonen på veien som de pleier å gjøre. «Den gylne middeveien», etter gamle Aristoteles.

Jeg rusler trassig videre på veien og tenker som så: «Bare den som svømmer mot strømmen, kommer til kildene».

Jan Thorvald Kjøstvedt

Velkommen til familiesamling

Kjære alle 2- og 3-åringer med familie!
Velkommen til middag onsdag 10. oktober kl.
17.00 på bedehuset.

Bamsetog til kirka.
Samlingsstund med fortelling, utforskning og
sang ca. kl. 18.00 i kirka.

Tema: Aftenbønn.
Ta med kosedyr!

Meny:

Pasta bolognese og brød.
Dessert: Is med sjokoladesaus.
50 kr. per voksen.
Påmelding til kathrine.tallaksen.skjerdal@
lillesand.kommune.no eller sms 901 81 561.

Høstprogram

For mer informasjon og detaljer om programmet, samt kontaktpersoner:

SEPTEMBER

- Søn 16. **K** kl. 11.00: Høsttakkefest v/sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal og Bygdekvinnelaget. Sang: På Tvers. 50-årskonfirmantene deltar. Søndagsskole/Varme hjerter.
- Lør 22. Indresund fra kl. 7.00: Fuglemerkingstur med fugleforeninga i Aust-Agder. Oppmøte ved parkeringsplassen.
- Søn 23. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Berit Iversen Drivdal. Sang: Mette og Roger Sørensen. Søndagsskole.
- Søn 30. **B** kl. 11.00: Vitnemøte. Sang: Shine. Søndagsskole.

OKTOBER

HØSTFERIE I HØVÅG FØRSTE UKA I OKTOBER

- Søn 7. **K** kl. 11.00: Gudstjeneste v/sokneprest Frode Fjeldbraaten. Søndagsskole.
K kl. 19.30-21.00: Åpen kirke med kveldsmat.
- Ons 10. **B** kl. 17.00: Familiesamling for 2- og 3-åringer med familie. Middag på bedehuset, fakkeltog, og gudstjeneste i kirka (ca. kl. 18.00).
- Lør 13. Lillesand kirke kl. 12.00: Barnetimen med Tore Thomassen. 5-7-åringer fra Høvåg er spesielt invitert.
- Søn 14. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Tom Jarle Istad Kristiansen. Sang: Gospelkoret Exodus. Søndagsskole.
- Tors 18. **B** kl. 19.30: Møte ved Norsk Luthersk Misjonssamband. Tale: Asbjørn Vegge. Sang: Anne Line Eidjord.
- Fre 19. **B** kl. 19.30: Møte ved Norsk Luthersk Misjonssamband. Tale: Asbjørn Vegge. Sang: Frikstad Musikkor.
- Søn 21. **K** kl. 11.00: Familiegudstjeneste med utdeling av fireårsbok. Påmelding til sms 474 19 620 (Gunhild Krossnes).
- Søn 28. **B** kl. 11.00: Familiemøte. Tale: Kåre Skuland. Sang: Miniklang.
K kl. 19.00: Temakveld om sorg og håp. Tove Houck leser egne dikt. Sterke livsfortellinger fra Høvåg.

NOVEMBER

- Tors 1. **B** kl. 19.30: Møte ved Normisjon.
- Lør 3. **B** kl. 12.00: DEN STORE BEDEHUSBASAREN

Lillesand kirke

Barnetimen

Bli med og skap en hyggelig og god stund i kirken for alle barn og unge i Lillesand. Et tilbud for barn i alle aldre!

8. september
13. oktober
25. november
kl. 12.00

Spill
Fortellinger
Sang
Konkurranser
Film
Boller og saft

DEN NORSKE KIRKE

Tore Thomassen

Se www.hovag.org og kalenderen som ble delt ut til alle husstander i august.

- Søn 4. **K** kl. 11.00: Allehelgensgudstjeneste v/sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal. Søndagsskole/Varme hjerter. Høvågheimen kl. 16.30: Gudstjeneste v/sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal.
K kl. 18.00: Minnegudstjeneste/konsert v/sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal og Earling Nikolaisen.
- Søn 11. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Helge Flatøy. Sang: Johan Berglihn. Søndagsskole.
- Søn 18. **K** kl. 11.00: Gudstjeneste v/prost Steinar Floberg. Sang: Søm kirkekor. Søndagsskole/Varme hjerter.
B kl. 11.00: Midt i livet-kveld med Espen Albert.
- Lør 24. **B** kl. 11.30: Inspirasjonsdag for damer i alle aldre.
- Søn 25. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Kai Anders Johansen. Sang: Kvartetten. Søndagsskole.
Lillesand kirke kl. 11.00: Barnetimegudstjeneste.
B kl. 19.00: Bibel, bønn og lovsang.

DESEMBER

- Lør 1. **K** kl. 18.00: Lys våken-leir for 10- og 11-åringene. Overnatting i kirka. Påmelding på sms til 474 19 620 (Gunhild Krossnes).
- Søn 2. **K** kl. 11.00: Familiiegudstjeneste v/sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal. Lys våken-barna deltar.
K kl. 19.30-21.00: Åpen kirke med kveldsmat.
- Ons 5. **K** kl. 17.00: Julevandring for 4-åringer sammen med voksen.
K kl. 18.30: Julevandring for 5-åringer sammen med voksen. Påmelding til Gunhild Krossnes, sms 474 19 620.
- Søn 9. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Tønnes Chr. Due-Tønnessen. Sang: Shine. Søndagsskole.
Høvåghallen kl. 19.00: KRIK
- Søn 16. **K** kl. 16.00: Vi synger jula inn. På Tvers og Høvåg Brass m.fl. deltar.
- Man 24. Høvågheimen kl. 12.30: Juleevangeliet leses.
K kl. 14.30: Familiiegudstjeneste v/sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal.
K kl. 16.15: Gudstjeneste v/spr. Kathrine Tallaksen Skjerdal.
- Tirs 25. **K** kl. 12.00: Høytidsgudstjeneste v/sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal.

Faste aktiviteter

- Bønn: Hver tirsdag kl. 6.00 (**B**)
Bønn, lovsang og bønn for syke: Hver tirsdag hele året kl. 19.30 (**B**)
Babysang: Hver torsdag kl. 10.30 fra 13. sept til 29. nov (**B**)
Etter skoletid: Annenhver mandag fra 8. okt til 3. des (**B**)
Miniklang: Annenhver mandag kl. 18.00-19.00 t.o.m. 17. des (**B**)
Guttekлубben: Annenhver mandag kl. 18.00-19.30 (Høvåg skole)
Jenteforening: Annenhver tirsdag kl. 14.30-16.00 t.o.m. 27. nov (**B**)
Sisters: Annenhver mandag kl. 19.30-21.00 t.o.m. 26. nov
Push: Hver lørdag t.o.m. 15. des (**B**). Se Facebook.
KRIK 16+: Annenhver søndag t.o.m. 9. des (Høvåghallen)
70+: Siste onsdag i måneden kl. 11.30-13.30 (**B**)
Mer informasjon på www.hovag.org og i den utsendte kalenderen.

Damer i Høvåg

«Spis for 100» stod det på plakaten da damer i Høvåg og omegn fylte Høvåg bedehus lørdag formiddag 14. april. Damer fra bygda sørget for et innholdsrikt lunsjbord og gode velkomstord. Det falt lett å prate og stemningen var god. I møtesalen etterpå var det livsnær og praktisk bibelundervisning ved Marianne Braseth, leder ved Skjærgårdsheimen. De som ville, kunne tenne lys, sette seg i en stol og bli bedt for, og plukke med seg en papirblomst med bibelord på. Jeg fikk med hjem et ord fra Den gode gjeteren: «Jeg er kommet for at dere skal ha liv og overflod» (Joh 10,10).

I notatene fra talen leser jeg også: «Han gir den trette kraft» (Jes 40,29) og «Kom til meg ... jeg vil gi dere hvile» (Matt 11,28). Jeg kan velge å ta meg tid. Sammen med Jesus i Bibelen lærer jeg å kjenne Guds karakter. Gud er bare god. Jeg gjenkjenner Guds stemme til meg direkte, gjennom Guds ord. Han gir også tanker eller bilder. Når vi kommer sammen, kan vi dele liv og Guds gode tanker for hverandre slik at vi bygges opp. Jes 50,4 sier det slik: «Herren Gud har gitt meg disiplers tunge så jeg kan styrke den trette med et ord. Morgen etter morgen vekker han mitt øre så jeg kan høre på disiplers vis.»

Lørdag 24. november kl 11.30 blir det ny inspirasjonsdag for damer i alle aldre. Takk til den lokale komiteen i Kvinner i Nettverk som inviterer oss!

Kvinner i Nettverk er en felleskristen stiftelse. Det blir Nordisk kvinnekonferanse 25.-28. oktober i Filadelfia Kristiansand, Q42. Der blir det rift om plassene og det er påmelding.

Signe Lilleholt

To ungdomsledere dette året

Linda Ribe Stokke (20 %) og Øyvind Wallann (50 %) er nå i full gang med ungdomsarbeidet i menigheten i Høvåg.

De er ennå i oppstartsfasen og holder på å fordele arbeidsoppgavene seg imellom. Linda skal ha hovedansvar for "Sisters" og mye av det administrative arbeidet med å plan-

legge ting som skjer på Push, samt å få tak i talere og andre delaktige til lørdagsskveldene. Hun skal også lede en Pushkveld i måneden. "Etter skoletid", som er et tilbud for 5.-7. klasse, skal de mest sannsynlig også dele på.

Øyvind skal ha hovedansvaret for Push og lede to Pushlørdager i måneden, han skal også være med i skolelaget hver fredag på Høvåg

skole. Øyvind har også planer om å videreføre en guttegruppe lik som "Sisters", med det sørlandske navnet "Bråddår".

Vi er veldig heldige som har to så fine ungdomsarbeidere i Høvåg, disse må vi alle være med å støtte opp om! Dersom du vil være med å gi en pengegave til ungdomsarbeidet, kan du bruke denne kontoen: 2913.10.13874.

Fredrik Nagell-Dahl

Linda Ribe Stokke er tilbake fra morspermisjon og skal jobbe i 20 %.

Øyvind Wallann er ansatt i 50 prosent stilling fra i høst. Han kommer fra Tromsø og har bodd i Lillesand i tre år.

Konfirmantene ble vist fram

Slik ser det nye konfirmandkullet ut som nå begynner konfirmandforberedelsene sine. De ble vist fram på en "catwalk" i gudstjenesten 9. september, der hver enkelt konfirmand ble presentert med navn, bosted og interesser.

GJENBRUK i sentrum

Tenk gjenbruk - før du kaster!

Ta kontakt tlf. 40445413 / 90587144

NMS GJENBRUK Lillesand, Østregate 9

følg oss på facebook

Døpt

15.04.18	Tomine Blålid-Augland
20.05.18	Lorentz Drangsholt
03.06.18	Filip Aamland Forberg
03.06.18	Ellen Sofie Anthonsen Fredheim
03.06.18	Teodor Mosfjeld Skeie
17.06.18	Magnus Leinonen-Skomedal
15.07.18	Johannes Solheim Jørgensen
05.08.18	Eirin Jensen Mykjåland
05.08.18	Magnus Ueland

Vigde

21.04.18	Ida Emilia Sareneva Aasen og Jan Ferenc Brunner
30.06.18	Silje Jønsrud og Jens Mortvedt
04.08.18	Karen Sofie Brath Molberg og Hermann Smerud
11.08.18	Janicke Eide og Erik Thonhaugen (vigde i Sandviga, Lillesand)
18.08.18	Inger Celine Torp Larsen og Per Kristian Pöcher
24.08.18	Anjelica Dela Paz Castro og Øyvind Dybdahl Reiersen

Jordfestet

28.12.17	Ragnar Edvardsen
09.05.18	Gerd Josephsen
30.05.18	Mette Dragvik Sordal
16.06.18	Jon Gjeruldsen (urne- nedsettelse; bisatt fra Oddernes kirke 17.01.18)
22.06.18	Sverre Larsen
27.07.18	Ole Hellevik
10.08.18	Knut Knutsen
24.08.18	Thorleif Winge

Giverkontoer for menigheten i Høvåg

Ungdomsarbeider:	2913.10.13874
Høvåg menighetsråd:	2913.50.02397
Høvåg bedehus:	2913.10.19546

For inntektsåret 2018 kan en få
skattetrekk for gaver inntil
40.000 kr (i 2017 var det 30.000 kr).

Takk for gaven!

v:pps

Vil du heller vippe?

VIPPS-koden til Høvåg menighet er: 121218

Menigheten i Høvåg består av Høvåg menighet (Den norske kirke) og Høvåg bedehus (fri stiftelse).

DEN NORSKE KIRKE Høvåg menighet

Menighetskontoret i Høvåg

Adr.: Høvåg bedehus hovag-menighet@lillesand.kommune.no 489 55 788
Ekspedisjonstid: mandag og torsdag 10.00–14.00.

Kirkekontoret i Lillesand

Adr.: Storgata 2 kirkekontoret@lillesand.kommune.no 37 26 81 81

Mobil og epost

Adm.leder Anne Berit Repstad	anne.berit.repstad@lillesand.kommune.no	900 23 331
Sokneprest Kathrine T. Skjerdal	kathrine.tallaksen.skjerdal@lillesand.kommune.no	901 81 561
Organist Earling Nikolaisen	earling94@hotmail.com	
Kirketjener Kjellfrid Ribe	kjellfridribe@gmail.com	975 22 675
Kirketjener Johan Berglihn	johan.berglihn@icloud.com	917 29 352
Kirketjener Maritha Bull	bullmap@hotmail.com	476 65 694
Ungdomsleder Øyvind Wallann (50 %)	oywallann@hotmail.com	936 04 489
Ungdomsleder Linda R. Stokke (20 %)	lindaribe.stokke@lillesand.kommune.no	988 04 186
Trosopplærer Gunhild Krossnes	gunhild.krossnes@lillesand.kommune.no	474 19 620
Prost Steinar Floberg	steinar.floberg@lillesand.kommune.no	488 99 317
Kateket Helgi Person Jacobsen	helgi.jacobsen@lillesand.kommune.no	936 51 755
Kirkeverge Hans Egil Hansen	hansegil.hansen@lillesand.kommune.no	489 44 985

Høvåg menighetsråd

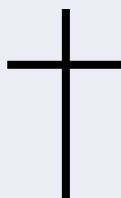
Leder Stina Olsen stinaolsen@yahoo.no 906 37 683
Øvrige medlemmer: Jens Olai Justvik, Eirin Engesland, Solfrid Leisegang, Johan Berglihn og Rolf Venheim.

Kontakt med presten

Presten kommer hjem og holder nattverd dersom det er ønske om det.
Samtale og besøk i hjemmet kan avtales.

Forbønn

Ønsker du forbønn, er du velkommen til å kontakte forbønnsgruppa, v/ Kjell Ribe: tlf. 908 45 790. Et bønneteam kan komme hjem til syke etter nærmere avtale. Edle Bergan (tlf. 977 86 811) har erfaring med samtale/veiledning/forbønn.

HØVÅG BEDEHUS

Bedehusstyret

Leder Fredrik Nagell-Dahl fredrik@hovagbedehus.no 928 98 093
Øvrige medlemmer: Lene Selseng Røinaas, Helge Reme, Kjell Ribe, Monica Gislefoss, Elise Ueland, Tor Borgar Kvås, Nils Harald Ribe (vara) og Borre Skaar (vara).

Leie av Høvåg bedehus til private arrangement

Utleieansvarlig Tone Reme tone.reme@outlook.com 913 47 225

www.hovag.org

B-BLAD

Ev. retur til:

Menighetsbladets ekspedisjon v/Karin Alfsen, 4770 Høvåg

Trykk: Synkron Media, Birkeland

Neste nummer kommer i desember.

Konfirmanter i Høvåg 5. mai 2018

FOTO: TERJE SKJERDAL

Bak: Vegard Brekka, Maren Aga Svendsen, Sukanya Tednes, Tilde Andrea Lien, Idild Stene Haaland, Olai Martinius Justoik, Mathias H.V. Ribe, Hans Petter Erdvoig og Filip Isaksen.

Midten: Isak Ambrosius Krossen, Alf Kevin Byremo Kristiansen, Enona Schlytter Malmstein, Marie Kjødvedt og Mathias Ribe Nilsen.

Framme: Ungdomsleder Ivar Marvik, Henriette Sevaldson, Hanne Ribe, Helene Ribe Vatne, Anine Lie og sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal.

www.hovag.org